

זוהר חלק א' פרשת מקץ - דף קצ"ה עמוד ב'

לעולם אל יפתח האדם פיו לרע

"אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם פְּרָעָה". אמר רבי חייא, בא וראה, לעולם אל יפתח אדם פיו לרע, שהוא אינו יודע מי שנוטל דבור ההוא, וכאשר לא ידע האיש להיזהר נכשל בזה, והצדיקים כאשר פותחים פיהם הכל הוא בשלום. בא וראה, יוסף כשהתחיל לדבר לפרעה, מה כתוב: "אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם פְּרָעָה", אמר רבי יהודה, הרי אמרו שהקדוש ברוך הוא חס על שלום של מלכות, כמו שכתוב: "וַיִּצְּנוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל פְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרָיִם".

זוהר חלק א' פרשת מקץ - דף קצ"ו עמוד א'

פרעה ניסה להטעות את יוסף והחליף לו חלומותיו ויוסף היה מתקנו

"וַיֹּאמֶר פְּרָעָה אֶל יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתָךְ אֵת כָּל זֹאת אֵין נִבּוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ". אמר רבי חייא, פרעה רצה לנסות לו ליוסף, והחליף לו החלום, ויוסף לפי שהיה יודע המדרגות, נסתכל בכל דבר ודבר, ואמר (לפרעה) כך ראית, כל דבר ודבר כראוי, זה שכתוב: "וַיֹּאמֶר פְּרָעָה אֶל יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתָךְ אֵת כָּל זֹאת", אחרי היית, באותה השעה שחלמתי החלום שם היית נמצא, ולפיכך אמר "אֵת כָּל זֹאת", ידעת החלום איך היה, וידעת פתרונו.

אמר רבי יצחק, אם כן יוסף אמר הכל, החלום והפתרון, כדניאל שאמר החלום ופתרונו, אמר לו אין זה כזה, יוסף נסתכל מתוך דברי פרעה שהיה אומר במדרגות ידועות, וראה לו שהוא טועה, אמר לו לא כן אלא כך הוא, לפי שהמדרגות כסדרן באות, אבל דניאל לא הסתכל מתוך דברי נבוכדנצר כלום, והכל אמר לו החלום ופתרונו.

מדה כנגד מדה

"אַתָּה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי". אמר רבי חייא, הקדוש ברוך הוא מן מדתו של יוסף היה נותן לו, הפה שלא נשק לעבירה, כתוב: "וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי", היד שלא קרבה לעבירה, כתוב: "וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל יַד יוֹסֵף", הצוואר שלא קרב לעבירה, כתוב: "וַיִּשֶׁם רֶבֶד הַזָּהָב עַל צִנּוֹרוֹ", הגוף שלא קרב לעבירה, כתוב: "וַיִּלְבֹּשׁ אוֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ", הרגל

זיו הזוהר

כידוע שהנוקבא דקליפה נקראת בור, וכשנתעלה להשפיע השפעה בהשכינה הקדושה שנקראת באר יוסף נתעלה עמו גם כן זה הכח דקדושה מים חיים.

שלא רכב לעבירה, כתוב: "וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ", המחשבה שלא חשב, נקרא: "נָבוֹן וְחָכָם", לב שלא הרהר, "וַיִּקְרָאוּ לְפָנָיו אֲבִרָה" [יא], והכל משלו לקח.

הקדוש ברוך הוא מכין הרפואה למכה קודם שמכה

"וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלְּפָנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם". אמר רבי חזקיה, מפני מה "וַיַּעֲבֹר בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם", בשביל למשול, שהכריזו לפניו כך, ובשביל לאסוף התבואה בכל מקום ומקום, רבי אלעזר אמר, אסף יוסף תבואה בכל מקום, כדי שלא תרקב [יב].

אמר רבי שמעון, כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא הכל הוא לסבב סבות, לפי שבקש לקיים השבועה, בא וראה, כאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, הביא כל מה שנצרך להעולם בתחילה, ואחר כך הביא את האדם לעולם, ומצא מזונות.

כדמיון זה הקדוש ברוך הוא אמר לאברהם "יִדְעָ תִּדְעָ כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכָּשׁ גָּדוֹל", כאשר בא יוסף לארץ מצרים לא מצא בה רכוש גדול, היה מסבב (ה) סבות והביא רעב על העולם, וכל העולם היו מביאים כסף וזהב למצרים, ונתמלאה כל ארץ מצרים בכסף וזהב, לאחר שהוכן כל הרכוש הגדול, הביא את יעקב למצרים, שכך דרכו של הקדוש ברוך הוא, בתחילה מכין הרפואה ואחר כך מכה, כך בתחילה הכין רכוש גדול, ואחר כך הביאם להגלות, ועל כן היה מסבב סבות והביא רעב על כל העולם, כדי שיהיו מביאים כל העולם כסף וזהב למצרים.

בא וראה, לפי שיוסף הוא צדיק, הוא היה הגורם שעושר של כסף וזהב יטלו ישראל, ככתוב: "וַיּוֹצִיָאם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיֵן בְּשַׁבָּטֵיו כּוֹשֵׁל", ומן ידו של צדיק בא זאת לישראל, והכל לזכותם לעולם הבא.

זיו הזוהר

יא. פירוש, הלב הוא המלך של הגוף כדאיתא יב. כי שינוי האויר של חילוקי המקומות יכול לגורם בספר יצירה. רקבון התבואה.